

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ПОЉОПРИВРЕДНОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Датум: 08.03.2024.

Предмет: Извештај Комисије за оцену урађене докторске дисертације кандидата Вукашина Поповића, дипломираног инжењера пољопривреде.

Одлуком Наставно-научног већа Пољопривредног факултета, Универзитета у Београду број 32/25-5.1. од 28.02.2024. именована је Комисија за оцену урађене докторске дисертације под насловом „**Квалитет и хемијски састав семена и плода плавог патлициана (*Solanum melongena* L.) у различитим фазама зрелости**“, кандидата Вукашина Поповића, дипломираног инжењера пољопривреде.

На основу прегледа, анализе и оцене докторске дисертације Комисија подноси Наставно-научном већу Пољопривредног факултета следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ДИСЕРТАЦИЈИ

Докторска дисертација Вукашина Поповића, дипломираног инжењера пољопривреде написана је на 116 страна текста и укључује 24 табеле, 28 графикона, 10 слика, и укупно 277 литературних извода. Докторска дисертација се састоји из: насловне стране на српском и енглеском језику, странице са информацијама о члановима Комисије, страница са изјавама захвалности, странице са сажетком и кључним речима на српском и енглеском језику и приказа садржаја. Докторска дисертација садржи осам основних поглавља, и то: Увод (стр. 1-4), Предмет и циљ истраживања (стр. 5), Преглед литературе (стр. 6-16), Радне хипотезе (стр. 17), Материјал и метод рада (стр. 18-27), Резултати истраживања и дискусија (стр. 28-95), Закључак (стр. 96), Литература (стр. 97-111). На крају главног текста дисертације налазе се: Биографија кандидата (стр. 112), Изјава о ауторству (стр. 113), Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторске дисертације (стр. 114) и Изјава о коришћењу (стр. 115-116). Поглавља Увод, Преглед литературе, Материјал и метод рада и Резултати истраживања и дискусија садрже потпоглавља.

2. ПРИКАЗ И АНАЛИЗА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Увод. Увод је подељен на пет потпоглавља, и то: Порекло и површине под плавим патлицаном, Класификација плавог патлициана, Морфолошке карактеристике плавог патлициана, Плод плавог патлициана, Семе плавог патлициана. У првом потпоглављу приказано је географско порекло плавог патлициана, као и површине и приноси у свету и код нас. У другом потпоглављу указано је на хронолошку класификацију плавог патлициана. У трећем потпоглављу детаљно су приказане морфолошке карактеристике

плавог патлицана. У четвртном потпоглављу приказана је велика морфолошка разноликост плода и његов значај у људској исхрани. У петом потпоглављу приказане су карактеристике семена и утицај фаза зрелости на квалитет семена плавог патлицана.

Предмет и циљ истраживања. Истраживања приказана у овој докторској дисертацији припадају области семенарства, а обухватају испитивање утицаја фаза зрелости плавог патлицана на квалитет и хемијски састав семена и плода. Циљ ове дисертације је био да се дефинишу различите фазе зрелости плода и семена и испита њихов квалитет и хемијски састав. Поред дефинисања сваке фазе зрелости, испитани су различити показатељи квалитета семена плавог патлицана по фазама зрелости, као и ефекти дејства плода на семе након бербе. Такође, испитан је утицај различитих третмана произведеног семена на његов квалитет. Поред наведеног анализирани су могуће разлике хемијског састава семена и плода различитих фаза зрелости. Добијени резултати из овог истраживања би требало да у значајној мери унапреде семенску производњу плавог патлицана, као и да помогну у отклањању постојећих проблема како би се остварили виши, стабилнији приноси.

Преглед литературе. Кандидат је детаљно приказао литературне податке из области која је предмет докторске дисертације. Ово поглавље је подељено на три потпоглавља, и то: Значај плавог патлицана, Квалитет плода патлицана и Квалитет семена патлицана. У првом потпоглављу кандидат је детаљно и концизно приказао поделу, распрострањеност, као и значај плавог патлицана за човека. У другом потпоглављу кандидат је темељно приказао биохемијски састав плода плавог патлицана и његову улогу у исхрани људи. У трећем потпоглављу кандидат је детаљно приказао велики значај фаза зрелости и њихов утицај на квалитет семена и плода плавог патлицана, као и на ограничења која је потребно превазићи како би се остварили виши, стабилнији приноси у семенској производњи. Такође, указано је и на значај утицаја различитих третмана на квалитет семена, као и на биохемијски састав семена плавог патлицана. Оваквим конципирањем прегледа литературе кандидат је истакао актуелност ових области истраживања.

Радне хипотезе. При конципирању истраживања у докторској дисертацији, пошло се од претпоставке да постоје разлике између семена добијеног из три различите фазе зрелости плода – незрео, полузрео и потпуно зрео. Могуће разлике су биле у погледу: 1) квалитета семена добијеног издвајањем из плода - издвојено одмах после бербе, издвојено десет дана од убирања плода и издвојено након двадесет дана од убирања плода; 2) квалитета семена подвргнутог различитим третманима; 3) хемијског састава семена и плода из три фазе сазревања. Сва испитивања су олакшала утврђивање граница између развојних фаза плода. Према томе, претпоставка је била да ће семе добијено из незрелих плодова бити слабијег квалитета али са карактеристичним хемијским саставом. Семе добијено из полузрелих плодова је квалитетнија семенска роба са одређеним хемијским саставом. Семе добијено из зрелих плодова је имало најбоље особине уз специфичан хемијски састав. Такође, проверене су претпоставке о разликама хемијског састава плодова различите зрелости.

Материјал и метод рада. Материјал и методе рада који су примењени при изради ове дисертације приказани су у четири потпоглавља. У оквиру првог потпоглавља *Биљни материјал* кандидат је детаљно представио сорте коришћене у истраживању. У другом потпоглављу *Пољски оглед* кандидат је концизно представио постављање пољског огледа. У трећем потпоглављу *Метеоролошки услови током извођења огледа* кандидат

је приказао метеоролошке услове који су били током извођења огеда. Четврто потпоглавље *Методe рада* је подељено на шест потпоглавља, и то: Дефинисање фаза зрелости, Испитивање биохемијских карактеристика семена и плода плавог патлицана, Испитивање параметара приноса плода и семена плавог патлицана, Испитивање квалитета семена плавог патлицана, Испитивање утицаја третмана на квалитет семена плавог патлицана, Статистичка анализа добијених резултата. У оквиру првог потпоглавља Дефинисање фаза зрелости описана је методологија за дефинисање фаза зрелости плавог патлицана. У другом потпоглављу Испитивање биохемијских карактеристика семена и плода плавог патлицана представљене су методе за одређивање биохемијског састава семена и плода. Ово поглавље је подељено је у седам мањих потпоглавља, и то: Одређивање укупног садржаја протеина методом по Kjeldahl-у ($N \times 6.25$); Одређивање укупног садржаја уља Soxhlet-овом методом, екстраковањем уља током 8 h на 70 °C; Одређивање укупног садржаја редукујућих угљених хидрата методом по Luff-Schoorl-у; Одређивање укупног садржаја фенола на основу реакције фенола са Folin-Ciocalteu-овим реагенсом (Makkar et al., 2007); Одређивање укупног садржаја DPPH методом спектрофотометријски (Sanchez-Moreno et al., 1998); Одређивање укупног садржаја алкалоида по методи Patel-a и сарадника (2015); Одређивање укупног садржаја хлорофила а, б и каротеноида (Wellburn, 1994); У трећем потпоглављу Испитивање параметара приноса плода и семена плавог патлицана представљене су параметри за одређивање приноса плода и семена. У четвртном потпоглављу Испитивање квалитета семена плавог патлицана представљена је методологија за одређивање квалитета семена (ISTA Rules, 2017), процентуални удео ненормалних (атипичних) клијанаца и неклијалог семена - мртво и дормантно и садржај влаге у испитаном семену гравиметријски и то сушењем на 105 °C, 3 h (EU Ph VIII, 2013). У петом потпоглављу Испитивање утицаја третмана на квалитет семена плавог патлицана приказани су различити третмани који су утицали на квалитет семена добијеног из плодова различитих фаза зрелости издвајаног у три наврата (одмах након бербе плода, 10. дан и 20. дан након бербе плода). Третмани су: претходно хлађење; потапања у водени раствор KNO_3 – (0,2%); потапања у раствор гиберелинске киселине (GA3). У шестом потпоглављу Статистичка анализа добијених резултата описана је статистичка анализа експерименталних резултата која је рађена у програмском пакет *Statistica 13* (2015), компаније StatSoft, Inc., Tylsa, OK, USA. Добијени резултати су обрађени одговарајућим статистичким методама: метод анализе варијансе ($\alpha=0,01$ и $\alpha=0,05$); Fisher-ов тест најмање значајне разлике – NZR, ($\alpha=0,01$ и $\alpha=0,05$); Tukey-евим вишеструким тестом распона, ($\alpha=0,01$); Pirson-ов коефицијент корелације. Подаци су приказани табеларно и гафички и били су основа за анализу добијених резултата испитивања и за извођење закључака.

Резултати истраживања и дискусија. Резултати истраживања исказани су јасно, уз детаљна текстуална тумачења, прегледне табеле, сликовите графике и повезани су са раније спроведеним истраживањима у свету и у Србији. Ово поглавље је подељено у осам потпоглавља (са више подналова), и то: Дефинисање фаза зрелости плода плавог патлицана, Биохемијске карактеристике семена и плода плавог патлицана у различитим фазама зрелости, Параметри приноса плода и семена плавог патлицана, Квалитет семена издвојеног одмах након бербе плода, Квалитет семена издвојеног десети дан након бербе плода, Квалитет семена издвојеног двадесети дан након бербе плода, Квалитет и моменат издвајања семена из плода, Утицај третмана на семенске квалитете плавог патлицана.

У првом потпоглављу *Дефинисање фаза* зрелости плода плавог патлицана, приказана је јасна дефиниција сваке од фаза зрелости плода бројем дана од цветања и карактеристичном бојом омотача плода.

У оквиру другог потпоглавља *Биохемијске карактеристике семена и плода плавог патлицана у различитим фазама зрелости*, представљене су биохемијске састав семена и плода плавог патлицана. Ово потпоглавље садржи у себи десет потпоглавља, и то: Укупан садржај протеина у семену, Укупан садржај уља у семену, Укупан садржај редукујућих угљених хидрата у плоду, Укупан садржај протеина у плоду, Укупан садржај фенола у плоду, Укупан садржај DPPH у плоду, Укупан садржај алкалоида у плоду, Укупан садржај хлорофила а,б и каротеноида, Анализа варијансе главних ефеката на биохемијске параметре, Корелације између биохемијских параметара. У оквиру потпоглавља Укупан садржај протеина у семену, приказани су резултати који указују да су најзначајније промене укупног садржаја протеина у време када плодови српске и италијанске сорте уђу у фазу полузрелости, односно када су плодови кинеске сорте ушли у фазу пуне зрелости. У другом потпоглављу Укупан садржај уља у семену, показано је да је најинтензивнији пораст укупног садржаја уља у семену испитаних сорти био када су полузрели плодови ушли у фазу пуне зрелости. Добијени резултати нису указивали на везу између апсолутне масе семена и укупног садржаја уља у семену у фази пуне зрелости. У трећем потпоглављу Укупан садржај редукујућих угљених хидрата у плоду, на основу приказаних резултата закључено је да укупан садржај редукујућих угљених хидрата у плодовима испитаних сорти опада током сазревања. У четвртном потпоглављу Укупан садржај протеина у плоду, на основу изложеног следи да укупан садржај протеина у плоду испитаних сорти опада током зрења, а да се укупни садржај протеина у семену повећава. У петом потпоглављу Укупан садржај фенола у плоду, показано је да у почетној фази развоја плода (при најинтензивнијој боји) долази до накупљања укупног садржај фенола, када достижу свој максимум. У шестом потпоглављу Укупан садржај DPPH у плоду, на основу приказаних резултата могло се закључити да сазревањем плода садржај DPPH расте, а опада антиоксидациона активност плода. Такође, добијени резултати сугеришу да је виша антиоксидативна активност екстракта плода праћена вишим садржајем редукујућих угљених хидрата и фенола у плоду. У седмом потпоглављу Укупан садржај алкалоида у плоду, представљени су резултати који указују да током сазревања расте укупан садржај алкалоида у плоду. У осмом потпоглављу Укупан садржај хлорофила а, б и каротеноида, значајно је да током сазревања плода укупан садржај хлорофила а, б и каротеноида значајно опада и да је кинеска сорта имала највиши проценат укупног садржаја хлорофила а и б у свим фазама развоја плода. У дветом потпоглављу Анализа варијансе главних ефеката на биохемијске параметре показала је да највиши утицај на посматране параметре има фаза зрелости плода осим на садржај алкалоида у плоду на који навише утиче сорта. У десетом потпоглављу Корелације између биохемијских параметара, приказани су резултати који указују на позитивне и негативне везе између испитаних биохемијских параметара. Утврђено је да је укупан садржај протеина у семену у позитивној корелацији са укупним садржајем уља, а укупан садржај редукујућих угљених хидрата и фенола је у позитивној корелацији са антиоксидативном активношћу плода плавог патлицана.

У трећем потпоглављу резултата истраживања Параметри приноса плода и семена плавог патлицана, приказани су подаци о приносу плода и семена, који указују на веома значајне разлике између сорти гајених у нашим агроколошким условима. Ово потпоглавље је подељено у десет потпоглавља, и то: Висина биљке, Дужина плода, Ширина плода, Маса плода, Број плодова по биљци, Принос плода по биљци, Укупан принос плода по хектару, Укупан принос семена по хектару, Однос масе плода и

семена, Корелације између параметара приноса плода и семена плавог патлициана. Приказани резултати указују: да висина биљке представља сортну карактеристику; на директну везу дужине плода са дужином вегетације; да је највиши принос плода по биљци имала сорта са највишом масом плода; на директну везу укупног приноса плода са приносом плода по биљци и да однос масе плода и семена представља важан показатељ при формирању цене семена плавог патлициана.

У четвртом потпоглављу резултата истраживања Квалитет семена издвојеног одмах након бербе плода, дати су резултати влажности испитаног семена, апсолутне масе семана, енергије клијања семена, клијавости семена, удела ненормалних клијанаца и неклијалог семена у свакој фази зрелости испитаних сорти. Ово потпоглавље је подељено на шест потпоглавља: Апсолутна маса семена, Енергија клијања семена, Клијавост семена, Ненормални клијанци, Неклијало семе, Анализа варијансе главних ефеката на квалитет семена издвојеног одмах након бербе плода. Приказани резултати указују да је апсолутна маса семена добијеног из полузрелих плодова била за око 40% виша у односу на семе добијено из незрелих плодова, а апсолутна маса семена добијеног из потпуно зрелих плодова била је виша за око 36% у поређењу са семеном екстрахованим из полузрелих плодова. Занимљив резултат је да семе из полузрелог и зрелог плода кинеске сорте има највишу клијавост и најнижу апсолутну масу семена, као и да са сазревањем плода удео неклијалог семена опада. Такође, анализом варијансе главних ефеката на квалитет семена издвојеног одмах након бербе плода установљен је навећи утицај фазе зрелости.

У петом потпоглављу резултата истраживања Квалитет семена издвојеног десети дан након бербе плода, приказани су резултати влажности испитаног семена, апсолутне масе семана, енергије клијања семена, клијавости семена, удела ненормалних клијанаца и неклијалог семена за сваку фазу зрелости испитаних сорти. Ово потпоглавље је подељено на шест потпоглавља, и то: Апсолутна маса семена, Енергија клијања семена, Клијавост семена, Ненормални клијанци, Неклијало семе, Анализа варијансе главних ефеката на квалитет семена издвојеног десети дан након бербе плода. Приказани резултати указују да је апсолутна маса семена добијеног из полузрелих плодова за око 38% виша од апсолутне масе семена из незрелих плодова, а да је апсолутна маса семена добијеног из потпуно зрелих плодова за око 30% виша него у семена издвојеног из полузрелих плодова. Што је још важније, уочено је да се апсолутна маса семена значајно повећала после десетодневног чувања у плоду након бербе. Утврђено је да сазревање и чување семена у плоду десет дана након бербе утиче на раст клијавости семена, односно смањење удела неклијалог семена. Анализом варијансе главних ефеката на квалитет семена издвојеног десети дан након бербе плода установљен је навећи утицај фазе зрелости.

У шестом потпоглављу резултата истраживања Квалитет семена издвојеног двадесети дан након бербе плода, приказани су резултати влажности испитаног семена, апсолутна маса семана, енергија клијања семена, клијавост семена, проценат ненормалних клијанаца и неклијалог семена за сваку фазу зрелости испитаних сорти. Ово потпоглавље подељено је на шест потпоглавља, и то: Апсолутна маса семена, Енергија клијања семена, Клијавост семена, Ненормални клијанци, Неклијало семе, Анализа варијансе главних ефеката на квалитет семена издвојеног десети дан након бербе плода. Утврђени резултати су показали да је апсолутна маса семена добијеног из полузрелих плодова виша за око 28% у односу на семе екстраховано из незрелих плодова, а за 26% нижа у односу на семе издвојено из потпуно зрелих плодова. Узимајући у обзир све сорте, клијавост семена добијеног из полузрелих плодова била је виша за око 79% у односу на семе издвојено из незрелих плодова, а клијавост семена добијеног из зрелих плодова била виша за око 14% у односу на семе издвојено из полузрелих

плодова. Највећи утицај момента чувања семена у плоду је забележен при убирању полузрелог плода, што може омогућити искоришћење недозрелих плодова који остају на биљци до касног лета. Анлизом варијансе главних ефеката на квалитет семена издвојеног двадесети дан након бербе плода установљен је навећи утицај фазе зрелости. У оквиру седмог потпоглавља Квалитет и моменат издвајања семена из плода, приказана је анализа варијансе (Tukey-ев вишеструки тест распона, ($\alpha=0,01$)) утицаја момента издвајања семена (одмах, након десет и након двадесет дана након бербе) из плодова у различитим фазама зрелости на испитане особине. Приказани резултати указују да не само сазревањем, већ и чувањем семена у убраном плоду долази до значајног повећања апсолутне масе. Најзначајније повећање енергије клијања је забележено чувањем семена у полузрелом плоду десет дана након бербе. Добијени резултати такође показују да моменат издвајања семена, поред фазе зрелости представља један од кључних фактора који утичу на клијавост семена.

У осмом потпоглављу резултата истраживања Утицај третмана на квалитет семена плавог патлићана, приказани су резултати примене третмана са претходним хлађењем семена (Ph), калијум-нитратом (KNO_3) и гиберелинском киселином (GA_3) где су уочене разлике у односу на контролну варијанту (потапање у воду - H_2O) у енергији клијања семена, клијавости семена, проценту ненормалних клијанаца и неклијалог семена. Ово потпоглавље подељено је на шест потпоглавља, и то: Квалитет семена издвојеног одмах након бербе плода при различитим третманима, Анализа варијансе главних ефеката на квалитет третираног семена издвојеног одмах након бербе плода, Квалитет семена издвојеног десети дан након бербе плода при различитим третманима, Анализа варијансе главних ефеката на квалитет третираног семена издвојеног десети дан након бербе плода, Квалитет семена издвојеног двадесети дан након бербе плода при различитим третманима, Анализа варијансе главних ефеката на квалитет третираног семена издвојеног двадесети дан након бербе плода. У првом потпоглављу, Квалитет семена издвојеног одмах након бербе плода при различитим третманима, приказани резултати указују да је најбољи стимулатор клијавости семена калијум-нитрат (KNO_3) и гиберелинска киселина (GA_3) и да су највећи утицај имали на семе екстраховано из плодова који су убрани 75. (српска сорта), 90. (италијанска сорта) и 110. дан (кинеска сорта) од цветања. У другом потпоглављу, Анализа варијансе главних ефеката на квалитет третираног семена издвојеног одмах након бербе плода, указује да фаза зрелости има највећи утицај на све испитиване особине. У трећем потпоглављу, Квалитет семена издвојеног десети дан након бербе плода при различитим третманима, добијени резултати су показали да је највећи утицај на пораст клијавости уочен применом третмана са KNO_3 и GA_3 на семе екстраховано из зрелог плода испитаних сорти. У четвртом потпоглављу, Анализа варијансе главних ефеката на квалитет третираног семена издвојеног десети дан бербе плода показује да зрелост плода највише утиче на испитиване особине. У петом потпоглављу, Квалитет семена издвојеног двадесети дан након бербе плода при различитим третманима, добијени резултати указују да треман семену издвојеног из полузрелог плода KNO_3 повећава клијавост у мери да се скоро изједначава с вредностима нетретираног семена екстрахованог из зрелог плода одмах након бербе. Међутим, најснажнији утицај третмана KNO_3 и GA_3 на клијавост има семе добијено из зрелих плодова. У шестом потпоглављу, Анализа варијансе главних ефеката на квалитет третираног семена издвојеног двадесети дан бербе плода, показује да и у овом случају зрелост плода највише утиче на испитиване особине.

Закључак. Закључци су правилно изведени и у потпуности произилазе из добијених резултата истраживања. Истраживање фаза зрелости плода и семена плавог патлићана

значајно је у смислу оптимизације времена бербе плодова и екстракције потпуно зрелог семена високе клијавости. Испитивањем и анализом квалитета семена утврђена је позитивна корелација између масе плода и апсолутне масе семена, али и негативна између апсолутне масе семена и клијавости или укупног садржаја протеина и уља у семену. Како плод сазрева, у њему се снижава укупан садржај редукујућих угљених хидрата и протеина, а повећава укупан садржај протеина и уља у семену. Укупан садржај фенола у плоду прати већа анитоксидативна активност екстракта плода. Најинтензивнија боја плода одликовала се највишим садржајем хлорофила и каротеноида. Алкалоиди свој максимум достижу у фази пуне зрелости плода. Принос семена по плоду је сортна карактеристика, која је у негативној корелацији са дужином вегетације. Сорте највеће масе плода имају највиши принос плода по јединици површине и принос плода по биљци. Однос масе плода и семена представља један показатељ важан за формирање цене семена плавог патлићана. Може се тврдити да семе екстраховано одмах из незрелих плодова није клијало (0%), а да је семе екстраховано из потпуно зрелих плодова имало клијавост у распону од 75,13% до 78,20%. Практично гледано, убирањем плодова пре пуног сазревања скратило би се време сазревања плодова и семена на самој биљци и омогућило формирање нових цветова, заматање плодова и повећање приноса семена по биљци. Најквалитетније семе је добијено из зрелог плода, али клијавост је порасла одлагањем момента издвајања семена из плода двадесети дан након бербе (од 85,13% до 89,27%). Поред чињенице да плод после брања више не зри, повећава се квалитет семена његовим чувањем у убраном плоду. Највећи утицај момента издвајања семена на клијавост је у фази полузрелог плода, што омогућава да се у семенској производњи убирају незрели плодови који остају на биљци до касног лета, односно ране јесени. Тиме производња семена постаје економичнија. Као најбољи стимулатор клијавости показали су се калијум-нитрат и гиберелинска киселина. Резултати указују на вредности енергије од 83,27% до 89,07% и клијавости семена од 89,27% до 93,73%, што је веома важно у производњи расада плавог патлићана из декларисаног семена које има вишу цену. Позитиван ефекат третмана за прекид мировања семена плавог патлићана у овом испитивању указује на потребу њиховог увођења у подзаконске акте који уређују област испитивања квалитета семена пољопривредног биља у Србији.

Литература. У дисертацији је на правилан начин наведено 277 референци, које су актуелне и одговарају предмету истраживања.

3. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Докторска дисертација Вукашина Поповића, дипломираног инжењера пољопривреде, под насловом: „Квалитет и хемијски састав семена и плода плавог патлићана (*Solanum melongena* L.) у различитим фазама зрелости“, представља самостални научни рад кандидата који је у сагласности са планом предвиђеним пријавом дисертације. Кандидат је детаљно проучио и представио резултате истраживања других аутора из области проучавања, дефинисао предмет истраживања, адекватно поставио научне циљеве и значај истраживања, обавио истраживање уз примену одговарајућих метода а добијене резултате на правилан начин тумачио. На основу свега, изведени су добро формулисани закључци који произилазе из добијених резултата. Добијени резултати дају допринос унапређењу семенске производње плавог патлићана, као и у отклањању постојећих проблема како би се добили виши и стабилнији приноси.

Имајући у виду све изнето, комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидата Вукашина Поповића, дипломираног инжењера пољопривреде, под насловом: „Квалитет и хемијски састав семена и плода плавог патлиџана (*Solanum melongena* L.) у различитим фазама зрелости“ и предлаже Наставно-научном већу Пољопривредног факултета, Универзитета у Београду, да ову позитивну оцену усвоји и тиме омогући кандидату да пред истом Комисијом јавно брани докторску дисертацију.

Београд, 8.03.2024.

Чланови Комисије:

др Славољуб С. Лекић, редовни професор
Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет Београд - Земун
(Ужа научна област: Семенарство)

др Вера С. Ракоњац, редовни професор
Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет Београд - Земун
(Ужа научна област: Генетика)

др Миле Сечански, научни саветник,
Институт за кукуруз „Земун Поље“, Београд-Земун
(Ужа научна област: Биотехничке науке – пољопривреда)

Прилог:

Сепарат рада кандидата Вукашина Поповића, дипломираног инжењера пољопривреде, објављеног у научном часопису са SCI листе:

Роровић, V., Lekić, S., Kiprovski, B., Такач, A. (2022): The effect of ripeness phases on seed and fruit quality of eggplant (*Solanum melongena* L.). Emirates Journal of Food and Agriculture (EJFA), pISSN: 2079-052X. Vol. 34, Issue 2. pp.144-150. doi:<https://doi.org/10.9755/ejfa.2022.v34.i2.2818>

**НАСТАВНО – НАУЧНОМ ВЕЋУ
ПОЉОПРИВРЕДНОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Датум: 8.03.2024.

Оцена извештаја о провери оригиналности докторске дисертације „Квалитет и хемијски састав семена и плода плавог патлицана (*Solanum melongena* L.) у различитим фазама зрелости“, кандидата Вукашина Поповића, дипломираног инжењера пољопривреде.

На основу Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду и налаза у извештају из програма iThenticate реализованог од стране Универзитетске библиотеке од 29.11.2023. године, којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације под насловом „Квалитет и хемијски састав семена и плода плавог патлицана (*Solanum melongena* L.) у различитим фазама зрелости“, аутора Вукашина Поповића, дипломираног инжењера пољопривреде, констатујем да утврђено подударање текста износи 13%. Овај степен подударности последица је описаних поступака и метода, мерних јединица, цитата, личних имена, библиографских података о коришћеној литератури, као и тзв. општих места и података у вези са темом дисертације, и претходно публикованих резултата истраживања проистеклих из ове дисертације, што је у складу са чланом 9. Правилника. Највећи степен подударности (2%) нађен је са претходно публикованим радом из ове дисертације, док је степен подударности са осталим документима мањи, и углавном износи до 1%.

На основу свега изнетог, а у складу са чланом 8. став 2. Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду, изјављујем да извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

Ментор:

др Славољуб Лекић, редовни професор
Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет Београд - Земун
(ужа научна област: Семенарство)